

Nieuwsbrief 't Zuute Plassie

Stichting
OudOmmen.nl

Webarchief
gemeente Ommen

OldOmmer Ni'js

Overzicht Zuute Plassies

Het uitgeven van de nieuwsbrief 't Zuute Plassie blijkt een goede zet te zijn geweest. Het aantal abonnees groeit langzaam maar constant. Om de drempel nog iets te verlagen laten we sinds kort ook de onderwerpen in de eerder verschenen nieuwsbrieven zien, maar ook in conceptvorm van de eerstvolgende nieuwsbrief. Het overzicht van de Zuute Plassies verschijnt bij het aanklikken van "Inhoud/overzicht Zuute Plassies" in de categorie "Aanmelden voor de nieuwsbrief" onderin het zijmenu.

Werkkampen

We hebben albums gemaakt voor afbeeldingen van de werkkampen / woonoorden in de gemeente Ommen. Het werkkamp Eerde werd

eind september 1935 geopend als vierde jeugdwerkkamp van de "Centrale voor Werkloozenzorg". Het is o.a. in gebruik geweest voor het opleiden van jeugdige werklozen, het opleiden van wilszwakke jongens en heeft vervolgens dienst gedaan als selectiekamp voor schippersinternaten. Aan het eind van haar bestaan was het een woonoord voor Keiezen. Zie ook de categorie "50 jaar geleden" verderop in deze nieuwsbrief. Maar het zijn vooral de andere werkkampen waar we graag meer informatie en ook vooral meer afbeeldingen van willen hebben, zoals de werkkampen Arriën, Alteveer en Junne en werkkamp / woonoord Laarbrug. Mogelijk zijn er zelfs nog meer werkkampen / woonoorden in onze regio geweest, wie helpt?

"Gids voor Ommen en Omstreken": presentatie eerste boekje in boekvorm op OudOmmen.nl

Contactpersoon:

Tjeerd de Leeuw
Hammerweg 10
7731 AK Ommen
Tel. 0529-452945
t.deleeuw@OudOmmen.nl

Archiefbeheer:

Jan Lucas
Hammerweg 2
7731 AK Ommen
Tel. 0529-456715
jan.lucas@hetnet.nl

Mysteries in het Vechtdal

Wij hebben in goed overleg met betrokkenen besloten om niet verder te gaan met het publiceren van de "Mysteries" in Vechtdal Centraal. De aankondiging en eerste aflevering van "Mysteries in het Vechtdal" heeft (na diverse malen uitstel) uiteindelijk wel in Vechtdal Centraal gestaan, maar kwam daar helaas niet (goed) uit de verf. Door de zeer onzekere voorwaarden waaronder de komende afleveringen zouden worden geplaatst in combinatie met de ervaring die we inmiddels hadden, o.a. met het plaatsen van foto's voor "Nostalgie Vechtdal", durven we het risico niet aan

om verder te gaan. Behalve dat er bepaalde verwachtingen worden gewekt bij de lezers die we mogelijk niet na kunnen komen, vinden we dat ook de mensen die de verhalen schrijven en aanleveren op deze manier (ernstig) te kort wordt gedaan. We gaan wel door met verzamelen en schrijven van mysteries, dus tips en verhalen blijven welkom. We gaan waarschijnlijk pas begin volgend jaar, nadat we aanvullende afspraken hebben gemaakt over de wijze van publicatie, het project vervolgen. We gaan wel door met het aanleveren van nostalgische foto's aan Vechtdal Centraal.

Sponsors

- Café Restaurant De Wildzang
- Hotel De Zon
- Autobedrijf M.C. Bouwman
- Vervoerbedrijf Taxi Steen
- Boekenverkoop Beter Boek-Sumba
- Bank Rabobank
- Bed & Breakfast Paoldiekie

01-04-1961

De heer H. Martens, die 44 jaar het ambt van koster heeft vervuld bij de Geref. Kerk te Ommen zal deze functie m.i.v. 1 april aan zijn zoon overdragen.

13-04-1961

Voetbalver. Ommen (O.V.C.) bestaat 40 jaar. De heer H.C.H. Lokin is evenlang bestuurslid. Dankzij het initiatief, dat enige jongelui in 1921 namen, bestaat de voetbal vereniging Ommen (OVC) op 19 april a.s. 40 jaar. Deze aanhangers van Koning Voetbal kwamen bijeen in de toenmalige muziektent op de markt, die ook vaak dienst deed als vergaderlokaal. Het waren o.m. Joh. Fikkert (19), G. Veurink (17), W. Gort (17), H.C.H. Lokin (16) e.a. Na ampele besprekingen was de oprichting een feit. Als naam werd gekozen Ommer Voetbal Club (OVC). De KNVB nam later met deze naam geen genoegen, het moest Ommen worden.....

15-04-1961

Geref. Verenigingsgebouw "d 'Olde Wheeme" officieel geopend. Oude pastorie omgetoverd tot modern centrum. Woensdagavond is op feestelijke wijze het nieuwe geref. Verenigingsgebouw "d 'Olde Wheeme" officieel geopend. In de sfeervolle grote zaal, die plaats biedt aan 380 personen, die voor deze bijzondere gelegenheid rijkelijk met bloemen was getooid, waren ruim 300 genodigden bijeen, toen ds. H. Hortensius als praeses van de kerkeraad het woord voerde. Hij zei dat het een lange weg is geweest voor het gebouw tot stand was gekomen, maar daarom is de blijdschap des te groter.....

De Olde Wheeme vlak voor de afbraak in 1987

18-04-1961

Op 18-04-1961 zal tijdens een eredienst het 125 jarig bestaan van de Geref. Kerk worden herdacht.

22-04-1961

Door samenwerking kwam in Ommen een fraai bejaardencentrum tot stand. Aan de Vecht te Ommen is een fraai bejaardencentrum verrezen, dat over enkele maanden in gebruik genomen kan worden. Het gehele object omvat een bejaardentehuis, tien flats en 40 bejaardenwoningen. Het plan voor de bouw van dit centrum ging uit van de woningbouwvereniging, maar bijna tegelijk diende ook de Hervormde Diaconie een dergelijk verzoek in. Deze kerk bezit reeds langer dan 50 jaar een rusthuis voor bejaarden in Ommen, dat veel te klein was geworden en zich niet leende voor uitbreiding.....

Herdenking 125-jarig bestaan Geref. Kerk. Ommen goede oefenschool voor predikanten. Ter gelegenheid van het honderdvijftigjarig bestaan der Geref. Kerk te Ommen werd dinsdagavond een herdenkingsbijeenkomst gehouden over "Gods wegen in Ommen".

Restauratie zeskant molen te Ommen. De restauratie van de oude zeskant molen aan Den Lagen Oordt te Ommen nadert zijn voltooiing. Maandag a.s. komt de nieuwe kap er op en dan is het nog een kwestie van enkele weken. Deze oude molen is in 1824 via Deventer in Ommen gekomen. Het bijzondere van deze molen is, dat de staanders doorlopen tot de nok. Er wordt wederom een maalinstallatie in aangebracht. Het is de bedoeling de molen elke zaterdag in bedrijf te stellen als toeristische bezienswaardigheid. Voorts zal de oudheidkamer in deze molen worden ondergebracht. Ommen bezit nog vier molens, die gerestaureerd dienen te worden.

04-05-1961

I.v.m. het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft de heer B.H.G. Lubbers afscheid genomen als directeur van de Amsterdamse Bank te Ommen. Tot zijn opvolger werd benoemd de heer H. Boeve, directeur dezer bank te D'vaart.

09-05-1961

Het Keizen Woonoord Earde dat zich al sinds jaren in een slechte toestand bevond is thans ontruimd. De bewoners zijn overgeplaatst naar Rijssen.

Kwart eeuw Rode Kruiswerk te Ommen. Tijdens bezetting deed de afdeling nuttig werk. Bij het nasuffelen van oude notulen kwam secretaris D. de Vries dezer dagen tot de ontdekking, dat de afdeling van het Ned. Rode Kruis in februari j.l. reeds 25 jaar bestond. Het bestuur was van mening, dat dit heuglijke feit niet onopgemerkt voorbij mag gaan. De kaspositie laat echter niet toe om echt de bloemetjes buiten te zetten, maar men zou willen volstaan met een receptie op 24 mei a.s.....

25-05-1961

Op 15 mei j.l. heeft A. Visscher de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en draagt zijn functie als stadsklokkenluider en omroeper over aan zijn zoon Hans. Van de gemeente ontving hij de eremedaille van de gemeente Ommen. Hij heeft zijn functie als klokkenluider 31 jaar vervuld. Daarnaast was hij schoenmaker, aanspreker en omroeper en nam tevens actief aan het politieke leven (C.H.U.) en maatschappelijk leven deel.

Streekmuseum uitgelicht - De Ommerschans

De Ommerschans kent een heel lange geschiedenis. Al in 1500 voor Christus was dit gebied waarschijnlijk al bewoond. Er is uit die tijd een bronzen zwaard gevonden. Een replica hiervan is te bewonderen in het Streekmuseum. Begin mei zal deze collectie uitgebreid worden met een bronzen randhielbijl. De Ommerschans zelf dateert uit ongeveer 1628.

Ik wil nu vooral even ingaan op de periode dat de Ommerschans werd afgestaan aan de Maatschappij van Weldadigheid, die er een bedelaarskolonie vestigde. Dit gebeurde in 1819-1820. In die tijd was het verschil tussen arm en rijk erg groot. Koning Willem I en zijn zoon Frederik wilden hier wat aan doen. Generaal-majoor Johannes van den Bosch, een goede vriend van hen, bedacht dat deze arme mensen wel de heide, moerassen en veengronden in het oosten van het land konden ontginnen. Zo konden ze toch een

bestaan opbouwen. De eerste kolonie waar ze vrijwillig naar toe konden gaan was Frederiksoord, bij Vledder. Het ging moeizamer dan ze hadden verwacht om stadsbewoners om te vormen naar goede landbouwers. Dit leidde tot grote problemen en daarom werden de onwelwillende mensen naar de onvrije Ommerschans overgeplaatst. Ook werden ongehuwde moeders en bedelaars opgepakt en naar de Ommerschans gebracht. Dit is echter maar een korte samenvatting van de geschiedenis van de Ommerschans.

Uit de tijd van de bedelaarskolonie zijn recentelijk opgravingen gedaan. Deze zullen binnenkort ook te zien zijn in het Streekmuseum.

Dus als u meer wilt weten van de Ommerschans of de recentelijk opgegraven vondsten wilt bekijken, kom dan gerust een kijkje nemen in het Streekmuseum.

Harold Dokter,
Beheerder Streekmuseum Ommen

Enkele voorbeelden van bodemvondsten uit de Ommerschans

Afb. 19 eetlepel

Afb. 14 horlogesleutel

Afb. 15 knopgewicht

Afb. 16 broche

Afb. 1 koloniegeld 1 S

Afb. 2 schoengesp

Afb. 1 wol/linnlood

Afb. 2 1 gulden 1848

Uit het archief van Jan Lucas - Henk van der Beek

Ommer historie aan de hand van artikelen van Henk van der Beek, bij leven journalist te Ommen.

Veel oudere inwoners van Ommen zullen hem nog gekend hebben, journalist Henk van der Beek. Om in

termen van Maarten Toonder te spreken "een heer van stand", veelal met vlinderstrikje. Hij schreef als beroepsjournalist over dingen die Ommen beroerden. Hij overleed eind zestiger jaren. Naast het journalistieke werk heeft hij zich verdiept

in de historie van Ommen. In 'Zuute Plassie' wordt een aantal artikelen van hem gepubliceerd. In deze nieuwsbrief "Uit de geschiedenis van Ommen LX - Een oorvedebrief van 1416".

>> Jan Lucas <<

UIT DE GESCHIEDENIS VAN OMMEN

LX

Een oorvedebrief van 1416

Wanneer in vroegere jaren iemand gestraft werd voor een bepaald misdrijf of in de gevangenis was gezet, werd van zulk een persoon een verklaring geëischt, waarbij hij zich verbond na afloop der straf, geen wraak te zullen uitoefenen.

Hij legde dan a.h.w. een verzoenings-eed af waarbij hij alle vijandschap afzwoer. Zulk een brief waarbij dan plechtig beloofd werd zich over de straf niet te zullen wreken, noemde men een "oorvedebrief" (ook wel oirphede, oirfede, orvede, orfede).

In 1416 werd een burger uit Ommen, Johan die Reuze genaamd, door den Bisschop van Utrecht gevangen gezet. Na zijn vrijlating gaf hij een oorvedebrief af, waarbij hij aan den Bisschop van Utrecht en aan Schepenen en Raad der stad Ommen, onder meer verklaarde, te zullen blijven wonen binnen het Sticht van Utrecht, terwijl bij niet nakoming dezer bepalingen twee andere mannen door hem aan te wijzen, oorvede zouden doen.

Deze brief luidde als volgt:

„Ic, Johan die Reuze, burgher toe Ummen doe ter tijd, bekenne in desen openen breeven, dat ic gevanghen hebt geueest toe Ummen van weghen mijns ghenedighen heren van Utrecht. Vermids der vangenscap soe heb ic oervede gedaen ende lijflic over den hijlighen ghezworen ende heb verloeft mijnen genedighen heren van Utrecht, alle sine ondersaten, ende bij namen Hermen van Kuunre, doe ter tijd droste van Zalland, alle sijne knechte, Pylgrim van den Rutenberghe doe ter tijd schulde van Wollenhoe, ende alle sijnen knechten en alle die ghene die in den breve stonden, die ic Johan voersz. toe Vollenhoe an dye poerte gebracht hebbe.

Ende mit namen scepen ende raed der stad van Ummen, al oer borghers ende alle deghene die mijn genedighe here van Utrecht met rechte vertalen mach. Voerts sint voerwaarde dat ic uut den stichte van Utrecht niet varen en sal mit der wone ende daer inne woonachtich bliven zal bij al mijnen gude. Ende weert dat ic daer uut vore soe sal ic hebben twe gude man, die al sulke oervede doen sullen als ic hedaen heb ende als voersz steet. Voertmeer so bekenne ic in desen selve breve, weert sake dat ic in dezen voersz punten yeet gebreke, dat ic dan truwe-loes, eerloes, meenedich geworden weere van al mijnen live ende guede. Deser breve sint twe holdende van woerde die ene als die ander. Ende want deze voesz oervede ghescheet is voer den gherichte scepen ende eat der stad Ummen soe heb ic Johan voersz ghebeden den eerbaren luden scepen ende raet der stad Voersz deze breve over mij te bezegelen ende wy scepen ende raed voersz, om bede wille Johans voersz, ende in een tuch der waerheijt onser stedes seghel an desen breek gehanghen,

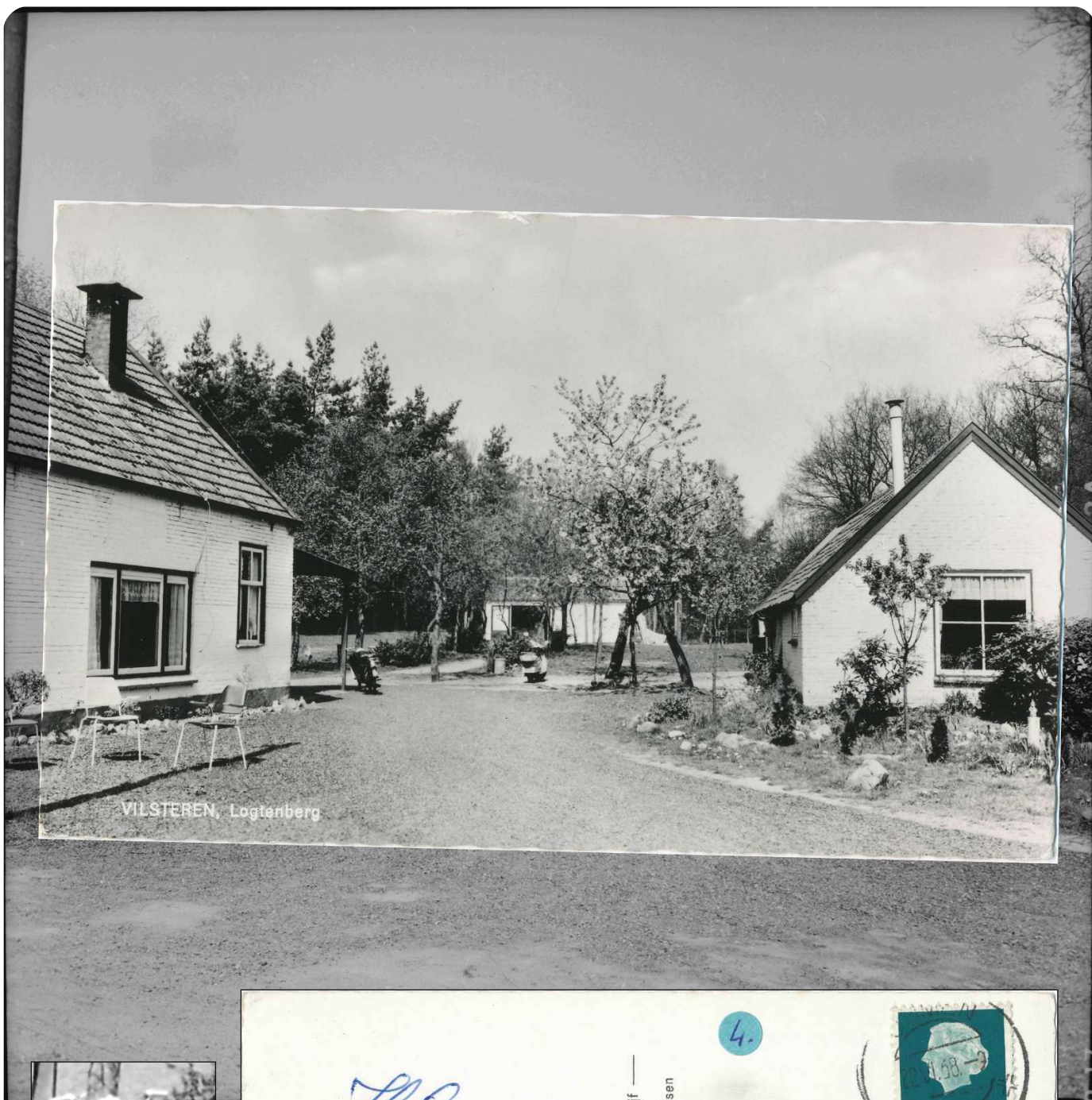
Gegheven in den jaer ons Heren dusent vier hondert ende sestyne des Donredaghes na den Elvendusend Megheden".

Vilsteren, Boerderij Borrink

Ansichtkaarten verkrijgbaar bij Jan Veneman
(destamperijommen@gmail.com)

Ansichtkaart verkrijgbaar bij Jan Veneman
(destamperijommen@gmail.com)

Beter Boek - Sumba

Jan.lucas@hetnet.nl 0529-456715
Aangesloten bij www.boekwinkeltjes.nl

Antiquarische boeken, kunst, literatuur,
historie, topografie en naslagwerken

Autobedrijf M.C. Bouwman Ommen
Hammerweg 1-5, 7731 AH Ommen
Tel : 0529-456247
www.bouwman.citroen.nl

GESCHIEDENIS

www.geschiedenis magazine.nl

MAGAZINE

Jangang 46 - april 2011 - nr. 3

De Amerikaanse Burgeroorlog

Hoè het Zuiden toch nog won

Een zomer-
liefde:
Sisi en de Grieken

Joods
thuisland
in Suriname

De Atheense
democratie

ARCHEOLOGIE

magazine

• Ongepubliceerde bronnen geven aanzet tot nieuw verhaal over oude historie • Frankrijk - Een bijzondere pro-
jectie in een bijzonder museum • Egypte - Het koptische klooster Deir el-Bahit in Thebe • Nederland - Het paleis
Im II in het Rijksmuseum van Oudheden • Nepal - Astrid Engels gegrepen door spirituele schoonheid

Ons eigen Chinatown

100 JAAR
CHINEZEN IN DE STAD

ONS AMSTERDAM

DE BETERE 1 APRILGRAP SIGARENBOEREN STERVEN UIT
KOLONIALE FORTEN KATHOLIEKE ALB. THIJM VREEST NAT PAK
OP HUISBEZOEK IN TOESLAGWIJKEN BEELD VAN GHANDI